

erindrer, hvad der sidst blev sagt her i Salen til Fordeel for dette Forslag, saa vil det vistnok ogsaa ihukomme, at der ikke blev gjort noget Forsøg paa at vise, at en saadan Tilstand, som dette Forslag enten forudsætter eller maatte indføre, var taalelig for det danske Bogvæsen, taalelig for Bogskrivere, Bogtrykkere og Boghandlere. Der blev, om jeg husker ret, ikke gjort det mindste Forsøg paa at vise det, men alt det, der blev gjort, var, at der blev paa- staaet og tildeels beviist, at Trykkeforordningen af 1799 var dog meget værre, ikke at tale om Cancelliforlaget af 1844. Det er da blevet det egentlige Spørgsmaal herinde, saavidt jeg kan see, om vi skal antage et Lovforslag om det danske Bogvæsen, som rigtignok er utaaeligt for den Fremgang, som vi Alle sammen maae ønske det danske Bogvæsen, men som dog ikke er saa utaaeligt at see til idetmindste enten som Forordn. af 1799 eller det Forslag, som ikke blev til Lov. Det er altsaa, at vi skulde lade os kysse af Fordn. af 1799 til at antage eller stemme for dette Forslag af 1850, uagtet det har akkurat de samme Grundfeil, som Frd. af 1799. Nu, derom kan jeg ikke sige andet idag, end hvad jeg har sagt igaar og vil sige imorgen; jeg lader mig ikke let kysse selv af levende Folk og langt mindre af døde Forordninger. I mine Dine er denne Forordning død og borte, og jeg deler forsaavidt Troen med den Digter, som besang Censurens Oprindelse, at jeg troer, man kan aldrig til Gavnns slaae en Død ihjel, ja man skal ikke engang befatte sig dermed af den simple Grund, at „selv naar den Døde maa i Græsset bide, al Fordeel var paa Dødens Side“; altsaa man skal ikke kunne lægge mig til Last at have givet et eneste Slag til Frd. af 1799; jeg anseer den for at være død og borte, og naar der er Spørgsmaal om at antage det nærværende Lovforslag, saa siger jeg, der er egentlig ikke engang Spørgsmaal, om vi skulde forlænge den utaaelige Tilstand, men om vi skulde fornye den; thi det er bitterligt, at siden Kong Frederik den Syvendes Regjeringsstiltrædelse have vi, i det ringeste de danske Forfattere, havt et Pusterum, som vistnok baade endnu har været for kort og for usikkert til at have kjendelig

stor Virkning, men dog et virkeligt Pusterum; der var en klar Betingelse for hvad vi have kunnet virke, det være lidt eller meget til Opvækkelse af Folkets Bevidsthed og til Folkets Opmuntring under den Skjersild, det har havt at gjenngaae og har endnu at gjenngaae. Men har dog ikke selv den høitærede Justitsminister sagt, at dersom vi ikke vilde antage Noget, som lignede nærværende Lovforslag, da kunde det let hælde sig, at man satte Trykkeforordningen af 1799 i Kraft paany, og har ikke den samme høitærede Justitsminister for kort siden i Anledning af det berømte Spørgsmaal, om Censuren kunde overleve Grundloven, i Anledning deraf udtrykkelig veraabt sig paa Trykkeforordningen af 1799, hvorefter Politimesteren skulde have en Medhjælper til Censuren og de andre forebyggende Forholdsregler, som vel efter Grundloven ikke maatte indføres, men skulde jo dog paa en Maade udføres, ja, saavidt jeg kan huske, har jeg ganske rigtig hørt det af den høitærede Justitsminister her midt i Folkethinget, men jeg trøster mig med at jeg har baade hørt og seet mere af den høitærede Justitsminister; jeg har allerede paa den grundlovgivende Rigsdag faaet det Svar paa en Forespørgsel, at han, forsaavidt jeg kunde samle og forstaae det, fremdeles ligesom hidtil for det Meste vilde lade den gamle Forordning hvile i Fred, og jeg har ogsaa seet, at han for det Meste har siden ladet den hvile i Fred, og naar jeg seer paa Fremtiden, som man jo med Rette byder, at vi skulle, og tænker mig, at den ærede Justitsminister kunde blive af andre Tanker eller en tilkommende Justitsminister bære sig anderledes ad, da har jeg en anden Trøst, og det er den, at Folkethinget kan jo ikke blot medvirke til at faae nye Love, naar de gamle findes at være forældede, men kan ogsaa medvirke til i lignende Tilfælde at faae en ny Justitsminister, og det er vist, at der vil være langt større Trang til en ny Justitsminister end til en ny Presselov, naar virkelig en Justitsminister efter 1849, da Grundloven og Rigsdagen fødtes, endnu bestandig vilde holde sig til Trykkeforordningen af 1799 og til det danske Cancellies dertil svarende Tankegang om alle aandelige Ting. Derfor kan jeg paa ingen Maade af Hensyn til Forordning-